

УДК 342.1

DOI <https://doi.org/10.32782/apv/2024.6.13>

Роман МОСКАЛЕНКО

курсант III курсу Навчально-наукового інституту підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Національної поліції України, Дніпровський державний університет внутрішніх справ, просп. Науки, 26, м. Дніпро, Україна, 49005

ORCID: 0009-0006-5344-984X

Віктор БОГУСЛАВСЬКИЙ

кандидат юридичних наук, доцент, майор поліції, завідувач кафедри спеціальної фізичної підготовки, Дніпровський державний університет внутрішніх справ, просп. Науки, 26, м. Дніпро, Україна, 49005

ORCID: 0000-0003-2688-4505

Бібліографічний опис статті: Москаленко, Р., Богуславський, В. (2024). Підготовленість майбутнього співробітника сектору безпеки та охорони до професійної діяльності в екстремальних умовах. *Acta Paedagogica Volyniensis*, 6, 84–90, doi: <https://doi.org/10.32782/apv/2024.6.13>

ПІДГОТОВЛЕНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО СПІВРОБІТНИКА СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ ТА ОХОРОНИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ

У сучасному світі, де загрози безпеці стають усе більш складними та непередбачуваними, підготовленість співробітників сектору безпеки та охорони в екстремальних умовах відіграє критично важливу роль. З огляду на швидкий розвиток технологій, глобалізацію та зміни у геополітичному середовищі, навчання фахівців у цій сфері потребує інтегративного підходу, що включає теоретичні знання, практичні навички та психологічну підготовленість. Ця стаття розгляне основні аспекти підготовки фахівців у цій сфері, зокрема методи навчання, які використовуються для підвищення рівня професійних компетенцій. Особливу увагу буде приділено розвитку практичних навичок через сценарні тренінги, ситуаційні ігри та крос-дисциплінарні заняття, що допомагають співробітникам адаптуватися до швидко змінюваних умов. Підхід до навчання має бути динамічним і гнучким, щоб відображати реалії сучасного світу. Дослідження також включатиме аналіз психологічної готовності, важливої для ефективної реакції в стресових ситуаціях. Це охоплює такі аспекти, як стресостійкість, емоційна регуляція та стратегічне мислення, які є ключовими для прийняття рішень у кризових ситуаціях. Психологічна підготовка повинна стати невід'ємною частиною навчальних програм, оскільки саме вміння управляти емоціями і тривогою може визначити успіх або невдачу в критичних моментах. Крім того, стаття досліджує вплив міждисциплінарної співпраці, включаючи партнерство між різними організаціями та установами, на покращення рівня підготовки співробітників. Наразі важливо не лише навчати індивідуально, але й формувати команди, здатні ефективно взаємодіяти в умовах високої напруги. Колективна підготовка та інтеграція знань з різних дисциплін можуть суттєво підвищити оперативну ефективність у кризових ситуаціях.

Таким чином, стаття спрямована на виявлення найбільш ефективних практик підготовки у сфері безпеки та охорони, з метою їхньої подальшої імплементації в навчальні програми і підвищення готовності фахівців до дій у складних і небезпечних умовах. Запропоновані рекомендації будуть корисні для навчальних закладів, організацій сектору безпеки та всіх, хто зацікавлений у підвищенні рівня професійної підготовки фахівців. Обрані стратегії можуть стати основою для створення адаптивних навчальних програм, які будуть відповідати сучасним викликам у сфері безпеки.

Ключові слова: підготовленість, співробітники сектору безпеки, екстремальні умови, фізична підготовка, психологічна стійкість, законодавство, технічні навички, командна робота, ситуаційне управління, загрози безпеці.

Roman MOSKALENKO

3rd year Cadet of the Academic Council of the Educational and Scientific Institute for Training Specialists in Preventive Activities of the National Police of Ukraine, Dneprovsky State University of Internal Affairs, Nauky Ave., 26, Dnipro, Ukraine, 49005

ORCID: 0009-0006-5344-984X

Viktor BOGUSLAVSKY

Candidate of Juridical Sciences, Associate Professor, Police Major, Head of the Department of Special Physical Fitness, Dneprovsky State University of Internal Affairs, Nauky Ave., 26, Dnipro, Ukraine, 49005

ORCID: 0000-0003-2688-4505

To cite this article: Moskalenko, R., Boguslavsky, V. (2024). Pidhotovlenist maibutnoho spivrobitnyka sektoru bezpeky ta okhorony do profesiinoi diialnosti v ekstremalnykh umovakh [Preparedness of the future employee of the security and security sector for professional activities in extreme conditions]. *Acta Paedagogica Volynienses*, 6, 84–90, doi: <https://doi.org/10.32782/apv/2024.6.13>

**PREPAREDNESS OF THE FUTURE EMPLOYEE OF THE SECURITY
AND SECURITY SECTOR FOR PROFESSIONAL ACTIVITIES
IN EXTREME CONDITIONS**

In today's world, where security threats are becoming increasingly complex and unpredictable, the preparedness of security and safety personnel in extreme conditions is critical. Given the rapid development of technology, globalization, and changes in the geopolitical environment, training of specialists in this area requires an integrative approach that includes theoretical knowledge, practical skills, and psychological preparedness. This article will examine the main aspects of training in this area, including the teaching methods used to improve professional competencies. Particular attention will be paid to the development of practical skills through scenario-based training, situational games, and cross-disciplinary classes that help employees adapt to rapidly changing conditions. The approach to training should be dynamic and flexible to reflect the realities of the modern world. The study will also include an analysis of psychological preparedness, which is important for effective response in stressful situations. This includes aspects such as stress tolerance, emotional regulation and strategic thinking, which are key to decision-making in crisis situations. Psychological training should be an integral part of the curriculum, as the ability to manage emotions and anxiety can determine success or failure in critical moments. In addition, the article explores the impact of interdisciplinary cooperation, including partnerships between different organizations and institutions, on improving the level of training of employees. It is now important not only to train individuals, but also to form teams that can interact effectively in high-stress environments. Collective training and integration of knowledge from different disciplines can significantly increase operational efficiency in crisis situations.

Thus, the article is aimed at identifying the most effective training practices in the field of security and safety, with a view to their further implementation in the curricula and increasing the readiness of specialists to act in complex and dangerous conditions. The proposed recommendations will be useful for educational institutions, security sector organizations and anyone interested in improving the level of professional training. The selected strategies can serve as a basis for creating adaptive curricula that will meet modern security challenges.

Key words: preparedness, security sector personnel, extreme conditions, physical fitness, psychological resilience, legislation, technical skills, teamwork, situational management, security threats.

Постановка проблеми. Традиційні навчальні програми можуть не відповідати сучасним вимогам і викликам, що виникають у сфері безпеки. Існує потреба у інтеграції нових технологій, методик та практик, які сприятимуть розвитку необхідних навичок. Екстремальні умови вимагають від співробітників високої психологічної стійкості, умінь керувати власними емоціями та справлятися зі стресом. Психологічна підготовка має стати невід'ємною частиною професійної підготовки. Високий рівень фізичної підготовки також критично важливий для виконання завдань у небезпечних

умовах. Необхідно враховувати вимоги до фізичної форми, відповідної специфіці роботи. Практичні заняття, симуляції та тренінги в умовах, близьких до реальних, здатні суттєво підвищити готовність спеціалістів до роботи в екстремальних ситуаціях. Ефективність дій у кризових ситуаціях також залежить від готовності співробітників до роботи в командах, що складаються з представників різних структур. Необхідно розвивати навички міжвідомчої взаємодії. Таким чином, проблема підготовленості майбутніх співробітників сектору безпеки та охорони в екстремальних умовах

є багатогранною і вимагає комплексного підходу, який поєднує в собі інтеграцію новітніх технологій, педагогічних практик, психологічної та фізичної підготовки, а також налагодження ефективної співпраці між різними відомствами.

Аналіз досліджень і публікацій. Проблема професійної підготовки фахівців у секторі безпеки та оборони привертає увагу багатьох вітчизняних і закордонних дослідників. Наприклад, І. Павловський вивчав окремі аспекти реформування сектору безпеки та оборони в Україні, зокрема підготовку кадрів для військових формувань і правоохоронних органів. Окрім того, М. Телелім, Ю. Приходько, О. Панфілов, Л. Петрова та О. Федоренко аналізували сучасні тенденції професійної підготовки майбутніх офіцерів у вищих військових навчальних закладах (ВВНЗ) України. Зарубіжний досвід підготовки фахівців у цій сфері було досліджено Г. Вісаном, М. Аугіром, В. Хьюсом, А. Кордесманом, А. Гессом, Н. Ярошем, М. Чансорією, С. Енгелсом, М. Дегаутою, К. Балакрішаном, В. Тезієвим та іншими.

Мета статті – основною метою підготовки співробітників сектору безпеки є забезпечення ефективного реагування на різноманітні загрози: терористичні акти, природні катастрофи, соціальні заворушення тощо. Рівень їх підготовленості може визначити не лише успішність виконання завдань, але й життя людей. Тому навчання майбутніх фахівців повинно бути всебічним та адаптованим до реалій сучасності.

Виклад основного матеріалу. Підготовка майбутнього співробітника сектору безпеки є комплексним процесом, що гарантує готовність діяти в умовах невизначеності та ризику. Розглянемо кожен з ключових компонентів підготовки детальніше:

– фізична підготовка;

Фізична підготовка є основою професійної діяльності в секторі безпеки, адже високий рівень фізичної витривалості й сили безпосередньо впливає на ефективність виконання завдань. Регулярні тренування, включаючи кардіонавантаження, силові вправи, а також спеціалізовані курси, спрямовані на підготовку до певних сценаріїв (наприклад, рукопашний бій, поведіння з засобами захисту), допомагають формувати фізичну базу. Фізична підготовка також може включати заняття спортом, які розвивають командну взаємодію та координацію.

– психологічна підготовка;

Психологічна готовність – це необхідна складова, оскільки виклики, з якими стикаються співробітники, можуть проявлятися в умовах великого тиску. Різноманітні методи, такі як участь у тренінгах з психологічної стійкості, допомагають розвивати здатність до самоконтролю та емоційної регуляції. Важливі елементи включають в себе симуляцію стресових ситуацій, практику прийняття рішень у кризових обставинах, а також навчання методам швидкого відновлення після емоційних навантажень.

– тактична підготовка;

Тактична підготовка включає вивчення специфіки дій у різних ситуаціях, що можуть виникати під час виконання службових обов'язків. Це охоплює вивчення різних тактичних сценаріїв (наприклад, проведення операцій з захисту життя та здоров'я людей, реагування на терористичні загрози, рятувальних операцій) та їх практичне відпрацювання. Тактичні навчання включають моделювання реальних ситуацій, змагання на швидкість і точність виконання завдань, а також навчання технікам планування та координації дій між різними підрозділами.

– технічні навички;

Сучасні засоби безпеки вимагають високого рівня володіння технологіями. Це означає знання та вміння користуватися сучасними засобами зв'язку (радіозв'язок, мобільні пристрої), системами спостереження (камери, дрони) та новітніми інформаційними технологіями (доступ до баз даних, кібербезпека). Технічна підготовка також охоплює навчання користувачів системами збору і аналізу даних, що дозволяє більш ефективно оцінювати ризики та приймати рішення в умовах невизначеності (Білоус, 2014, 39 с.).

В. Ягупов та В. Конаржевська стверджують, що в умовах сучасності необхідно формувати у офіцерів творчі особистісні якості, високу культуру праці та спілкування. Поняття «особистість» дозволяє виявити соціальну основу життєдіяльності людини, а також ті властивості та якості, які вона реалізує у соціальних зв'язках, інститутах, культурі, тобто в суспільному житті під час взаємодії з іншими людьми. (Панфілов, 2016, 202 с.).

Застосування ігрових технологій, таких як вільна гра або військові ігри, сприяє розвитку

критичного мислення та здатності формулювати точні судження. Вони також готують курсантів до ситуацій з високою невизначеністю. Як зазначає М. Дегаута, ці вправи сприяють формуванню організаційної культури, необхідної для тривалих інновацій та адаптації до різноманітних умов (Артюшин, 2020, 12 с.).

Таким чином, матиме сенс продовжувати дослідження в цій сфері, розвивати навчальні методики і технології, щоб забезпечити підготовку спеціалістів, здатних ефективно реагувати на виклики сучасного світу.

У сфері охорони правопорядку важливими факторами є психологічна підготовка та фізична витривалість. Ключовими моментами для ефективного виконання службово-оперативних завдань слід вважати розвиток певних фізичних якостей, таких як швидкість, сила та витривалість, а також психологічну стійкість, що є необхідною у стресових ситуаціях.

Психологічна готовність, базуючись на відповідних вміннях та навичках, виступає основним елементом спеціалізованої підготовки працівників сектору безпеки. Для якісного виконання своїх обов'язків представники цих професій повинні володіти певними психологічними компетенціями, які включають: здатність адекватно оцінювати ризики, не піддаючись паніці, вміння витримувати кризові ситуації без втрати контролю, здатність нестандартно реагувати на непередбачувані обставини, швидкість та точність прийняття рішень в екстремальних умовах, вміння приймати ризиковані рішення, коли це виправдано, прагнення до особистого та професійного розвитку.

Екстремальні ситуації, з якими стикаються поліцейські у своїй діяльності, вимагають від них не тільки професійних навичок, але й психологічної стійкості, адже кожна з таких ситуацій може вимагати миттєвих рішень та особистісних зусиль для забезпечення безпеки як громадян, так і власної (Богуславський, 2024, 96 с.).

Національна поліція України дійсно відіграє ключову роль у забезпеченні національної безпеки, зокрема через налагодження міжнародного співробітництва з Інтерполом та Європолом. В умовах воєнного стану, коли потреба у ефективній координації між правоохоронними органами різних країн зростає, розширення повноважень поліції є важливим кроком для зміцнення правопорядку й боротьби зі злочинністю.

Завдяки новим положенням, Національна поліція має можливість не лише представляти Україну у міжнародних організаціях, але і безпосередньо залучатися до оперативного обміну інформацією, що сприяє швидшій реакції на загрози, які можуть суттєво вплинути на безпеку держави.

Співробітництво з Інтерполом та Європолом дозволяє національним правоохоронцям отримувати доступ до міжнародних баз даних та ресурсів, що є надзвичайно важливим у боротьбі зі злочинністю, особливо в умовах війни, коли активізуються різні кримінальні групи. Таким чином, зміни в законодавстві відображають реалії сучасного світу та необхідність адаптації правоохоронних систем до нових викликів (Польщ, 2024, 508 с.).

В умовах воєнного стану, зміцнення міжнародного співробітництва Національної поліції України з Інтерполом та Європолом є критично важливим кроком у забезпеченні національної безпеки та правопорядку. Розширення повноважень поліції дозволяє ефективно реагувати на загрози, пов'язані з активізацією злочинних груп, завдяки оперативному обміну інформацією та доступу до міжнародних ресурсів. Адаптація правоохоронних систем до сучасних викликів не лише підвищує ефективність боротьби зі злочинністю, а й зміцнює позиції України на міжнародній арені. Таким чином, законодавчі зміни стають важливим інструментом у забезпеченні безпеки держави та її громадян.

Сфера оборони та політична ситуація відзначаються зростаючими протистояннями та посиленням військової потужності як засобу досягнення геополітичних цілей з боку учасників міжнародних відносин. Основними завданнями в оборонній сфері є не лише покращення планування мобілізаційних заходів, але й своєчасне врахування змін у характері сучасних війн та збройних конфліктів, а також необхідність підвищення технологічної незалежності в оборонно-промисловому комплексі (Богуславський, 2024, 141 с.).

Відповідність структури системи безпеки та охорони її функціям і завданням забезпечується шляхом створення такої організаційної структури, яка повністю відображає покладені обов'язки. Це передбачає уникнення дублювання функцій і завдань між різними елементами системи.

Структурна відповідність покладеним функціям і завданням виявляє здатність системи ідентифікувати зовнішні та внутрішні загрози і ризику національним інтересам у всіх сферах воєнної безпеки. Система повинна розробляти та приймати рішення для їх нейтралізації, а також бути спроможною реагувати на виявлені загрози. У випадку виникнення військового конфлікту, має бути готовою до відбиття агресії у відповідності до військової доктрини.

Вона також має адаптуватися до нових форм небезпек і загроз, вносячи необхідні зміни в свою структуру, враховуючи зовнішні умови, обмежене фінансування, принципи забезпечення воєнної безпеки, зовнішньополітичні орієнтири та інші чинники, що впливають на її функціонування, зберігаючи при цьому здатність виконувати пріоритетні завдання. Таким чином, структурна відповідність відображає співвідношення наявних структурно-логічних ланцюгів відповідно до завдань, покладених на цю систему (7 с.).

Одним із факторів, що впливають на ефективність системи стратегічного управління кадровими процесами в секторі безпеки інших країн, є наявність різних керівних і координаційних органів, які сприяють питанням підготовки кадрів. Враховуючи іноземний досвід у підготовці кадрів для правоохоронних органів, можна виділити та детально розглянути окремі аспекти. Зокрема, позитивний досвід Канади у сфері професійної підготовки сил охорони правопорядку визначається практичною спрямованістю, що робить її актуальною та затребуваною для практичних органів і підрозділів. Варто зазначити, що програма підготовки в Канаді схожа на підготовку патрульної поліції в Україні, але вищі навчальні заклади мають інші підходи. Однак аналіз програм підготовки поліції 12 коледжів провінції Квебек, розрахованих на три роки, свідчить про те, що 75% навчальних дисциплін мають чітку професійну спрямованість. Таким чином, при розробці освітніх програм для вищих навчальних закладів, які спеціалізуються у сфері управління МВС України, необхідно усунути з них навчальні дисципліни, що вивчаються в загальноосвітніх установах або не відповідають спеціалізації вишу, одночасно збільшивши кількість дисциплін професійного спрямування (Гіденко, 2023, 439 с.).

У світлі міжнародного досвіду, зокрема канадського, стає очевидним, що ефективна система підготовки кадрів для правоохоронних органів повинна ґрунтуватися на практичній спрямованості навчальних програм. Аналіз показує, що більшість навчальних дисциплін у коледжах Квебеку мають професійну орієнтацію, що забезпечує кращу підготовленість кадрів до реальних умов служби. В Україні, щоб покращити підготовку силовиків, важливо адаптувати освітні програми, усуваючи зайві дисципліни і сфокусувавшись на спеціалізованих предметах, що відповідають потребам сектора.

Збільшення кількості професійно орієнтованих дисциплін допоможе краще підготувати майбутніх працівників МВС, що, у свою чергу, позначиться на підвищенні загальної ефективності роботи правоохоронних органів країни. Таким чином, для досягнення високих стандартів підготовки кадрів необхідно враховувати передовий досвід інших країн і активно імплементувати їхні принципи у вітчизняну освіту.

Сучасні військові конфлікти та постійні загрози безпеці ставлять перед державами складні завдання у підготовці кваліфікованих фахівців для секторів безпеки та охорони. Одним із найважливіших аспектів цієї підготовки є вогнева підготовка, яка базується на досвіді та передових практиках. Важливим елементом успішного освоєння вогневої підготовки є впровадження сучасних технологій і методів.

Наприклад, країни Європи та Північної Америки активно використовують симулятори бойової підготовки, що дозволяють створювати надзвичайно реалістичні умови для тренування бійців у віртуальних сценаріях. Такий підхід допомагає ефективно використовувати час і ресурси, знижуючи ризики травм під час навчання, а також дозволяє реалістично відтворювати складні бойові ситуації для підвищення ефективності навчання, а також відтворювати всі можливі варіанти розвитку подій, що можуть трапитися в конкретній ситуації.

При оцінці переваг та динаміки вогневої підготовки з використанням сучасних інтерактивних технологій слід зазначити, що тренування на електронних тренажерах, таких як лазерні або пневматичні, проводиться без набоїв (ухолосту) або з пластиковими кулями. Це означає, що використовуються макети пістолетів, які

не можуть забезпечити формування стійких навичок очікування пострілу (звуку і віддачі), а також врахування балістики під час розрахунку відстані до реальної цілі. Тому, тільки за допомогою традиційних методів навчання можна навчити фахівців дотримуватись заходів безпеки під час роботи зі зброєю, здобути знання про матеріальну частину зброї та виконувати нормативи вогневої підготовки (збирання-розбирання, спорядження магазину), виявляти та усувати можливі несправності чи затримки під час стрільби.

Об'єктивно, відсутність навичок реального виконання прийомів і дій із бойовою зброєю та боеприпасами неминуче призводить до помилок і промахів у практичній стрільбі, що знижує ефективність використання зброї в конкретній тактичній ситуації (Федоров, 2024, 622 с.).

Кожна країна розробила свої унікальні системи підготовки фахівців у сфері правоохоронної діяльності, які формувалися під впливом різних чинників. Всі вони мають певні характерні риси. На жаль, в умовах сучасності система підготовки кадрів для сектору безпеки і охорони України має ряд недоліків.

По-перше, відсутня цілісна система оцінювання якості цієї підготовки, функціонують лише окремі її елементи, які враховують лише частину реальних проблем, що виникають у сфері безпеки і охорони. Це означає, що виокремлюються лише окремі загрози зовнішньої та внутрішньої безпеки, без механізму їх комплексного аналізу та вироблення ефективних алгоритмів дій для їх подолання.

По-друге, зростання кількості та різноманітності гібридних загроз підкреслює необхідність оновлення підходів до організації освітнього процесу при підготовці кадрів для органів сектору безпеки і охорони, що не завжди можливо здійснити оперативно під час розроблення навчаль-

них програм і планів (Сокурченко, 2021, 212 с.).

Узагальнюючи вищезазначене, можна стверджувати, що підготовка кадрів для сектору безпеки є багатогранним і складним процесом, який потребує комплексного підходу, що включає фізичну, психологічну, тактичну, технічну підготовку, а також адаптацію навчальних програм відповідно до сучасних викликів.

Основні аспекти, які потребують удосконалення, такі як: необхідність регулярних тренувань та фізичних вправ для зміцнення витривалості та сили, а також навичок, пов'язаних із виконанням професійних обов'язків; важливість розвитку психологічної стійкості, вміння справлятися зі стресом та бути готовим до непередбачуваних ситуацій; необхідність вивчення реалістичних сценаріїв та тренувань для формування відповідних навичок реагування на різні загрози; оволодіння сучасними технологіями і засобами, що використовуються в безпеці, включаючи системи зв'язку і спостереження; врахування зарубіжного досвіду, зокрема канадського, у підготовці кадрів, з акцентом на практичність навчання і професійне спрямування спеціальностей; потреба в цілісній системі оцінки, яка могла б забезпечити комплексний аналіз викликів і формування алгоритмів дій у відповідь на загрози; в умовах зростаючих гібридних загроз необхідним є швидке реагування на зміни в характері загроз та їх адаптація до програм підготовки.

Здійснюючи ці зміни, можна забезпечити високий рівень готовності працівників сектору безпеки, що дозволить ефективно реагувати на сучасні виклики та загрози. Відповідна підготовка співробітників сприятиме не лише покращенню самої системи безпеки, але й зміцненню довіри до правоохоронних органів з боку суспільства, а також стабільності і безпеки держави в цілому.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Білоус, Т. Л. Сутність і структура професійної готовності до роботи в екстремальних умовах у майбутніх працівників органів внутрішніх справ. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*, 2014. 2 (37). С. 37–40.
2. Панфілов, Олександр Юрійович, and Людмила Олександрівна Петрова. Система військової освіти України як рамкова умова формування особистості військового керівника. *Збірник наукових праць Харківського університету Повітряних Сил*. 2016. 3. С. 201–204.
3. Артюшин, Георгій, and Клавдія Тушко. Сучасні тенденції професійної підготовки фахівців сектору безпеки та оборони у країнах, що розвиваються. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія : Педагогічні науки*, 2020. 21(2). С. 5–17.

4. Богуславський, В. В., С. М. Булах, and Н. В. Бачинська. Актуальні дослідження спеціальної фізичної та психологічної підготовки сил охорони правопорядку в екстремальних умовах, 2024.
5. Польща, І. О., and В. В. Богуславський. Роль органів системи МВС України у забезпеченні міжнародної та національної безпеки, 2024.
6. Богуславський, В. В. «Значення національного опору у зміцненні обороноздатності країни», 2024.
7. Державний університет житомирська політехніка. Сектор безпеки і оборони України як підсистема системи забезпечення національної безпеки України : лекція. *Теоретичні основи функціонування сектору безпеки і оборони держави* : м. Житомир, 2024. 17 с.
8. Гіденко, Є. С. Зарубіжний досвід нормативно-правового регулювання професійної підготовки сил охорони правопорядку та основні напрямки його впровадження в Україні щодо забезпечення тактичної грамотності, 2023.
9. Федоров, В. В., and Д. О. Власова. Зарубіжний досвід вогневої підготовки фахівців для секторів безпеки та оборони в умовах війни та збройних конфліктів. *Актуальні питання підготовки фахівців для сектору безпеки і оборони в умовах війни (з нагоди Дня Університету)* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Кропивницький, 19 квіт. 2024 р.). Кропивницький : ДонДУВС, 2024. С. 620–627.
10. Сокурєнко, Валерій Васильович. Підготовка кадрів для сектору безпеки і оборони як передумова забезпечення національної безпеки України, 2021.

REFERENCES:

1. Bilous, T. L. (2014). The essence and structure of professional readiness to work in extreme conditions for future employees of internal affairs bodies. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology*, 2(37), 37–40.
2. Panfilov, O. Y., & Petrova, L. O. (2016). The system of military education of Ukraine as a framework condition for the formation of the personality of a military leader. *Collection of Scientific Papers of the Kharkiv University of the Air Force*, (3), 201–204.
3. ARTYUSHIN, G., & TUSHKO, K. (2020). Current trends in the professional training of specialists in the security and defense sector in developing countries. *Collection of scientific papers of the National Academy of the State Border Guard Service of Ukraine. Series: Pedagogical Sciences*, 21(2), 5–17.
4. Boguslavsky, V. V., Bulakh, S. M., & Bachynska, N. V. (2024). Actual research on special physical and psychological training of law enforcement forces in extreme conditions.
5. Poland, I. O., & Boguslavsky, W. W. (2024). The role of the bodies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine in ensuring international and national security.
6. Boguslavsky, V. V. (2024). The importance of national resistance in strengthening the country's defense capability.
7. Zhytomyr Polytechnic State University. (2024) The Security and Defense Sector of Ukraine as a Subsystem of the National Security System of Ukraine: Lecture. *Theoretical Foundations of the Functioning of the Security and Defense Sector of the State* : Zhytomyr, 17 p.
8. Hidenko, E. S. (2023). Foreign experience of legal regulation of professional training of law enforcement forces and the main directions of its implementation in Ukraine to ensure tactical literacy.
9. Fedorov, V. V., & Vlasova, D. O. (2024). Foreign experience in fire training of specialists for the security and defense sectors in the conditions of war and armed conflicts. *Topical Issues of Training Specialists for the Security and Defense Sector in the Conditions of War (on the Occasion of the University Day)* : Materials of the International. Sci.-Pract. Conf. (Kropyvnytskyi, April 19, 2024). Kropyvnytskyi : DonDSUIA, 2024. P. 620–627.
10. Sokurenko, V. V. (2021). Training of personnel for the security and defense sector as a prerequisite for ensuring the national security of Ukraine.